

УДК [336.244.024:339.543:656.8]:004.7](477:100)

JEL Classification: C80, E62, L87

DOI: 10.20535/2307-5651.32.2025.328562

Романич І. Б.кандидат економічних наук,
доцент кафедри цифрової економіки та бізнес-аналітики

(відповідальний автор)

ORCID ID: 0009-0007-1980-3582

Львівський національний університет імені Івана Франка

Мищишин О. Я.кандидат фізико-математичних наук, доцент,
доцент кафедри цифрової економіки та бізнес-аналітики

ORCID ID: 0000-0001-5225-828X

Львівський національний університет імені Івана Франка

Барияк Ю. І.

магістр

ORCID ID: 0009-0000-2329-3019

Львівський національний університет імені Івана Франка

Romanych Ihor, Myshchyshyn Orest, Baryliak Yurii

Ivan Franko National University of Lviv

МОДЕЛЮВАННЯ ТА ЦИФРОВІЗАЦІЯ НАРАХУВАННЯ ПОШТОВИХ МИТНИХ ПЛАТЕЖІВ ЗІ СТВОРЕННЯМ ВЕБ-ДОДАТКУ

MODELING AND DIGITALISATION OF POSTAL CUSTOMS DUTIES WITH THE CREATION OF A WEB APPLICATION

Спрощення взаємодії з іноземними контрагентами та переміщення посилок завдяки розвитку технологічних та логістичних можливостей сприяють популяризації покупок громадянами України на закордонних майданчиках. Нещодавно анонсовано зміни до чинного законодавства щодо правил та розрахунків митних платежів в частині міжнародних поштових відправлень. Це створює необхідність у технологічному рішенні, яке реалізовуватиме ознайомчу функцію та здійснюватиме математичні розрахунки платежів, опираючись на законодавчі норми в момент фактичного надання поштової послуги. Метою статті є розробка економіко-математичного інструментарію нарахування поштових митних платежів та рішення у вигляді веб-додатку для автоматизації розрахунку митних платежів. Поєднано методи системного аналізу, економіко-математичного моделювання в процесі розрахунку сум митних платежів, моделювання в частині структурування бізнес-вимог та архітектури веб-додатку. Досліджено пропонувані законодавчі зміни, які потенційно зменшать безмитний поріг до нуля. На підставі цього проведено моделювання процесу розрахунку митних платежів, що й використано у веб-додатку. Створений веб-додаток дозволяє формувати історію сплати митних платежів, використовувати записи як доказову базу в разі суперечок та здійснювати аналітику на підставі зібраних даних багатьох користувачів, що може бути корисним для ведення статистики.

Ключові слова: митна політика, митні платежі, міжнародні поштові відправлення, моделювання, безмитний поріг.

The simplification of interaction with foreign counterparties and the movement of shipments due to the development of technological and logistical capabilities have contributed to the popularization of purchases by Ukrainian citizens on foreign marketplaces. In the context of socio-economic transformations in Ukraine, there is a situation in which not all consumers of postal services are familiar with the rules of collecting postal customs duties or have difficulties with their calculations. There is also the problem because of the recently announced changes to the current legislation regarding the rules and calculation of customs duties for international mail. All this creates the need for a technological solution that will implement an introductory function and perform mathematical calculations of customs payments, relying on current legislative norms at the time of the actual provision of postal services. The purpose of the article is to develop an economic and mathematical model for calculating postal customs duties and a technological solution in the form of a web application for automating the calculation of customs duties in the process of customs clearance of international mail. To achieve this goal, the following research objectives have been identified: to analyze the processes of the state's customs policy and customs clearance of international mail in terms of B2C parcels; to build an economic and mathematical model for calculating postal customs duties, and on its basis to study the impact of potential changes in legislation on the total revenues to the state budget of Ukraine; to demonstrate a model of a web application for calculating customs payments with defined business requirements. The article combines the system analysis methods, economic and mathematical modeling in the process of calculating the amount of customs payments, modeling in terms of structuring business requirements and defining the architecture of the web application. The paper analyzes the current legislation regulating the threshold for duty-free importation of international mail items and examines the proposed legislative changes that would potentially reduce the duty-free threshold to zero. Based on this, the process of calculating customs payments was modeled and used in the web application. **Novelty.** The created web application will allow to create a history of customs payments, to use records as an evidence base in case of possible disputes, and perform analytics based on the collected data.

Keywords: customs policy, customs payments, international mail, B2C, modelling, duty-free threshold.

Постановка проблеми. Серед першочергових завдань нашої держави є формування бюджету та його використання з метою покриття усіх видаткових зобов'язань та забезпечення розподілу суспільних благ і задоволення суспільних потреб. Процес формування бюджету вимагає наявності постійних джерел фінансування, які за допомогою створеної та реалізованої бюджетної політики забезпечують мобілізацію необхідного обсягу коштів. Однією з основних складових доходів державного бюджету є митні платежі. Митні платежі виникають та сплачуються унаслідок переміщення товарів через митний кордон. Україна є невід'ємною частиною світової економіки, і цей факт забезпечує постійний рух товарів всередину та за межі країни. Важливою частиною цього руху є і міжнародні поштові відправлення, в процесі розмитнення яких виникають зобов'язання щодо сплати митних платежів, що зумовлює необхідність розуміння і дослідження цього процесу та його автоматизації й цифровізації.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Загальні питання щодо митного контролю товарів, реалізації митної політики держави, реформування та оптимізації здійснення митного оформлення описано у тезах В. Вучкана [4]. Автори [6] Коломієць Г.Б., Волковський Є.І. та Пислиця А.В. досліджують ефективність митного посередництва в Україні з урахуванням сучасних викликів та перспектив розвитку, зазначають, що українські митні посередники стикаються з низкою проблем, як-от складність процедур, недостатнє використання цифрових технологій та відсутність прозорості, наголошують на необхідності модернізації системи митного посередництва в Україні, зокрема через автоматизацію процесів, покращення кваліфікації фахівців та гармонізацію законодавства з міжнародними стандартами.

Наукова стаття Рац О.М. та Алфімової А.С. [12], що присвячена проблемі удосконалення управління митними ризиками в Україні з урахуванням досвіду держав-членів Європейського Союзу, аналізує інноваційні підходи, які успішно застосовуються європейськими країнами, зокрема такі, як поглиблена автоматизація та цифровізація митних процесів, запровадження систем вибіркового контролю і моніторингу в режимі реального часу. Табака І. [16] зазначає, що на тлі дослідження особливостей автоматизації систем управління митними платежами розвинених країн можна виділити основні напрямки її впровадження у митні системи, серед яких: забезпечення електронного обміну даними та прямий вхід платника митних платежів до системи для внесення інформації та ефективної взаємодії з митними органами.

У роботі Вдовіної Г. й Слатвінської М. [3] здійснено порівняльну характеристику поняття «митний контроль» та його законодавчо закріплених форм в Митному кодексі України та ЄС, запропоновано рекомендації щодо вирішення наявних проблем у сфері митного контролю в Україні.

Аналізу нормативно-правових актів щодо удосконалення діяльності митних органів у галузі проведення митного контролю присвячено працю Степаненка С.В. [15], а автор статті [13] Сличко С.В., – з огляду на стрімкий розвиток електронної комерції, – наголошує на потребі дослідження особливостей митних формальностей щодо товарів, які надходять в Україну

в міжнародних поштових та експрес відправленнях, та визначенні шляхів удосконалення правового регулювання таких формальностей з метою їх адаптації до вимог сучасної транскордонної торгівлі та одночасного спрощення через автоматизацію зазначених процедур.

Формулювання цілей статті. Цілі полягають у наступному:

- проаналізувати процеси митної політики держави та митного оформлення міжнародних поштових відправлень в частині В2С-посилок;
- побудувати економіко-математичну модель розрахунку поштових митних платежів, на її основі дослідити вплив потенційних змін в законодавстві на сукупні надходження в державний бюджет України;
- продемонструвати модель веб-додатку розрахунку митних платежів з чітко визначеними бізнес-вимогами, показати результати його розробки.

Виклад основного матеріалу.

1. Економічні засади митної політики держави щодо міжнародних поштових відправлень.

У статті 234 Митного кодексу України визначають базу оподаткування митом для товарів, що переміщуються (пересилаються) через митний кордон України в міжнародних поштових та експрес-відправленнях [7].

При здійсненні переміщення товарів за межі та всередину країни використовують Українську класифікацію товарів зовнішньоекономічної діяльності, або скорочено УКТ ЗЕД. Дана класифікація розроблена на основі Гармонізованої системи опису та кодування товарів і Комбінованої номенклатури Європейського Союзу. УКТ ЗЕД фактично складається з набору кодів товарів, описів товарів, які відповідають цим кодам, та правил і пояснень як класифікувати товари за тими чи іншими кодами. Кожному товару, який перетинає митний кордон України у міжнародному поштовому відправленні, присвоюють десятизначний код.

Державна митна служба України наводить чіткі визначення міжнародних поштових та експрес-відправлень [9], а у статті 233 Митного кодексу України наведені загальні правила переміщення таких відправлень через митний кордон [7]. Переміщуватися через митний кордон України міжнародні поштові та експрес-відправлення мають право тільки тоді, коли здійснено митний контроль та митне оформлення товарів, що знаходяться у цих відправленнях. Митний контроль і оформлення товарів у міжнародних поштових відправленнях, здійснюються в місцях міжнародного поштового обміну, які визначаються операторами поштового зв'язку за погодженням з центральним органом виконавчої влади у сфері надання послуг поштового зв'язку, та центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну митну політику. У той же час митний контроль і митне оформлення товарів, що пересилаються через митний кордон України в міжнародних експрес-відправленнях, здійснюються в центральних (регіональних) сортувальних станціях.

Загальноприйнятими є два способи визначення розміру податку на міжнародні поштові відправлення: *FOB* – оцінка проводиться на підставі задекларованої вартості товару, без урахування вартості доставки і страхування, тобто оподаткуванню підлягає тільки вартість товару, що ввозиться; *CIF* – оцінка проводиться на підставі сумарної вартості товару, вартості його страхування та вартості доставки, тобто оподат-

куванню підлягає вартість ввезеного товару, а також супутніх послуг із його доставки.

Для правильного розуміння процесів, пов'язаних із переміщенням міжнародних поштових та експрес-відправлень, Державна митна служба України на своєму веб-ресурсі розміщує інформацію та відповідає на питання стосовно правил, особливостей та процедур їх розмитнення [9].

З точки зору бізнесу найбільш важливою областю реформування митниці є автоматизація митних процедур і електронний обмін даними. В сучасну цифрову епоху митниці майже у всіх країнах світу реалізують проекти, спрямовані на автоматизацію адміністративних процесів і впровадження електронного документообігу. Процес автоматизації митних процедур і застосування сучасних інформаційних технологій на митниці дозволяє знизити роль «людського фактору» і зменшити можливість для корупції [1; 10].

Згідно зі змінами до Митного кодексу України [11] декларування товарів у міжнародних поштових відправленнях вартістю до 10000 євро здійснює виключно оператор поштового зв'язку шляхом надсилання митниці тимчасового та/або додаткового електронного реєстру міжнародних поштових відправлень. До тимчасових реєстрів оператор поштового зв'язку вносить відомості про: вид відправлення; унікальний номер відправлення; декларанта, одержувача та відправника товарів; найменування країни відправлення (призначення); товари у відправленні (найменування, звичайний торговельний опис, торговельна марка та виробник товарів, код товару згідно з УКТ ЗЕД, кількість, фактурна та/або митна вартість); відомості про нарахування митних платежів (суми митних платежів, спосіб і особливості їх нарахування та сплати, офіційний курс валюти); транспортні, комерційні та інші супровідні документи на товари. У додатковий реєстр включно з відомостями, необхідними для тимчасових реєстрів, вноситься інформація про: номер і дату відповідного тимчасового реєстру; суми митних платежів, що підлягають сплаті за цим реєстром; інформація про повернення відправлень відправнику.

Митні платежі сплачуються за додатковим реєстром з урахуванням курсу валют, чинного на дату подання до митного органу тимчасового реєстру, що йому передував. Митне оформлення розпочинається з моменту отримання митницею від оператора електронного реєстру та необхідних документів. При цьому оператор забезпечує отримання необхідної інформації та документів від відправника/одержувача до початку декларування. Для пришвидшення обміну інформацією з митницею документи, необхідні для здійснення митного контролю та оформлення вкладення, які відправник/одержувач відправлення бажає надати митниці, можуть бути надані тільки оператору шляхом надсилання до його інформаційних систем у будь-який зручний спосіб.

На сьогоднішній день триває активна дискусія стосовно зміни ліміту для безмитного ввезення товарів у міжнародних поштових відправлень на територію України. Однією з пропозицій є приведення ліміту до нуля.

На реєстрацію до Верховної Ради внесено нові законопроекти про податки на посилки з-за кордону, котрі пропонують ввести ПДВ на всі замовлення

в зарубіжних магазинах і новий поріг для посилок без податків, а саме товари, які купуються на зарубіжних маркетплейсах та інших подібних платформах, підлягають оподаткуванню ПДВ незалежно від їхньої вартості [2]. Коли саме ці законопроекти можуть побачити світ – невідомо. Проте цілком імовірно, що в українців залишаються лічені місяці для того, аби насолодитися безмитною купівлею товарів на міжнародних маркетплейсах [5]. Олег Гетман наголосив [8], що законопроекти №12429 та №12430 впроваджують європейську модель оподаткування міжнародних посилок, що: не створює додаткових труднощів для покупців і митниці; забезпечує рівні умови для українських і закордонних виробників; сприяє стабільним податковим надходженням. У результаті Україна отримає ефективну, прозору систему, яка враховує потреби бізнесу, громадян і держави.

Проте, на думку простих громадян, багатьох експертів та учасників поштово-логістичного ринку, не все так однозначно. Українці навчилися купувати товари напряму в Китаї, Британії та США і це стало проблемою не для реальних українських виробників, а для сегменту бізнесу, який побудований на схемі перепродажу китайських товарів і хоче мати монополію на цей перепродаж [14].

2. Математичне моделювання й автоматизація зборів митних платежів.

Після перетину міжнародними поштовими відправленнями митного кордону України у їх отримувачів – фізичних осіб – можуть виникати податкові зобов'язання у вигляді сплати мита та податку на додану вартість. Згідно чинного на даний момент законодавства товари, що переміщуються у посилках на адресу одного одержувача в одній депеші від одного відправника не є об'єктом оподаткування, якщо їх сумарна фактурна вартість на перевищує 150 євро. При перевищенні ліміту в 150 євро такі відправлення оподатковуються у встановленому порядку, а саме нараховується ввізне мито у розмірі 10% від суми перевищення ліміту та податок на додану вартість у розмірі 20% від суми перевищення ліміту разом із митом.

Нехай: V – величина податку на додану вартість, яку сплачує отримувач міжнародного поштового відправлення в державний бюджет України у випадку перевищення вартості вмісту цього відправлення встановленого порогу у 150 євро, грн.; T – величина мита, яку сплачує отримувач міжнародного поштового відправлення в державний бюджет України у випадку перевищення вартості вмісту встановленого порогу у 150 євро, грн.

Тоді:

$$T = (\text{Сумарна фактурна вартість} - \text{ліміт}) * 10\% \quad (1)$$

$$V = (\text{Сумарна фактурна вартість} - \text{ліміт} + \text{ввізне мито}) * 20\% \quad (2)$$

Наприклад, якщо вартість товарів, що переміщуються у міжнародному відправленні складає 200 євро, то загальне податкове зобов'язання буде розраховане згідно з наступними кроками:

- $\text{Ввізне мито} = (200 \text{ євро} - 150 \text{ євро}) * 10\% = 5 \text{ євро};$
- $\text{ПДВ} = (200 \text{ євро} - 150 \text{ євро} + 5 \text{ євро}) * 20\% = 11 \text{ євро};$
- $\text{Податкове зобов'язання} = \text{ПДВ} + \text{ввізне мито} = 16 \text{ євро}.$

Змоделюємо надходження в державний бюджет України за сценарієм, який актуальний на сьогоднішній день згідно чинного законодавства.

Нехай: A – фіксована сума всіх податків, котрі сплачує поштово-логістична компанія, в розрахунку на 1 посилку, яка надійшла з-за кордону (інтегральна розрахункова величина для конкретної поштово-логістичної компанії), грн.; Q – загальна кількість міжнародних поштових відправлень, що надійшли з-за кордону через конкретну поштово-логістичну компанію, шт./міс., в тому числі R ; R – кількість міжнародних поштових відправлень, вартість вмісту яких перевищувала 150 євро, що надійшли з-за кордону через конкретну поштово-логістичну компанію, шт./міс.; S – сумарна вартість вмісту Q міжнародних поштових відправлень, євро; W – сумарна вартість вмісту R міжнародних поштових відправлень, євро; k – курс гривні до євро, встановлений Національним банком України на момент митного оформлення посилок, що надійшли з-за кордону; G – сума надходжень в державний бюджет після випуску у вільний обіг Q міжнародних поштових відправлень, грн. Тоді:

$$G = Q \cdot A + (W - 150 \cdot R) \cdot 0,1 \cdot k + ((W - 150 \cdot R) + (W - 150 \cdot R) \cdot 0,1) \cdot 0,2 \cdot k \quad (3)$$

Змоделюємо надходження в державний бюджет країни за сценарієм, який передбачає, що в Україні відбудеться обнулення ліміту для безмитного ввезення товарів у В2С міжнародних поштових відправлень і відповідно запровадження аналогічних правил розмитнення таких В2С відправлень, які діють у Європейському Союзі і називається ця технологія IOSS (Internet One Stop Shop). Розмитнення за технологією IOSS працює тільки для посилок вартістю до 150 євро включно і передбачає сплату в бюджет виключно ПДВ за встановленою ставкою. Якщо вартість посилки перевищує 150 євро – додатково до ПДВ сплачується ввізне мито. Припустимо, що ставки мита та ПДВ не змінюються.

Якщо G' – надходження в державний бюджет після випуску у вільний обіг Q міжнародних поштових відправлень (грн.) за другим сценарієм, то:

$$G' = Q \cdot A + (S - W) \cdot 0,2 \cdot k + W \cdot 0,3 \cdot k \quad (4)$$

Очевидно, вигідніший для держави сценарій обирається порівнянням величин G та G' .

Оцінимо розглянуті сценарії, доповнивши їх різними гіпотетичними безмитними порогами та логікою нарахувань митних платежів. Вартість вкладення В2С міжнародного поштового відправлення встановимо на рівні 200 євро. Результати такої оцінки наведено в таблиці 1.

Звісно, зменшення безмитного ліміту сприятиме збільшенню податкових надходжень від сплати митних

платежів, проте з часом це зменшення може поставити під сумнів доцільність покупок на міжнародних ринках і викличе зворотну реакцію у вигляді зменшення кількості таких операцій. Якщо при обмеженні 150 євро митні платежі складають 8% від вартості товарів у посилці, то при зменшенні ліміту до 0 євро ця частка зростає до 30%. Це свідчить, що для товарів меншої вартості митні платежі стають відчутнішими та можуть знижувати доступність закордонних покупок для громадян.

Оператори поштового зв'язку зобов'язані надавати отримувачам актуальну інформацію, яка стосується процедури розмитнення міжнародних поштових відправлень, а також щодо порядку розрахунків, нарахованих сум та способів оплати можливих податкових зобов'язань. Розрахунок сум мита та податку на додану вартість не є, на перший погляд, складною операцією, проте доцільним є автоматизація процесу для його пришвидшення та запобігання можливим помилкам з боку людини.

У процесі розробки співавторами веб-додатку під робочою назвою "Duty.IO", метою якого є розрахунок митних платежів, а саме ввізного мита та податку на додану вартість, для користувачів міжнародних поштових послуг, було виконано такі завдання дизайну та розробки: створення серверної логіки для реєстрації користувачів та входу в обліковий запис; створення, редагування, видалення та отримання записів з розрахунками митних платежів; створення сторінок для реєстрації користувачів та входу в обліковий запис з відповідними формами, скеруванням користувача після успішної дії, повідомленням з інформацією про помилку тощо; створення сторінок з основним контентом додатку із формою розрахунку, вкладками, котрі відображають історію записів з розрахунками митних платежів та інформацію про кроки щодо нарахування цих платежів; забезпечення естетичного вигляду контенту на всіх девайсах у залежності від їх ширини.

Для створення серверної частини було використано мову програмування TypeScript та фреймворк Express, який є доволі популярним рішенням для створення серверних додатків. Для створення бази даних вибір припав на SQLite – ця технологія дозволяє створити міні-версію бази даних на девайсі, що на поточному етапі функціонування "Duty.IO" є цілком достатнім. Інструментом дизайну клієнтської частини додатку, а саме створення облікового запису, входу в обліковий запис та основного контенту, слугуватиме Figma.

Вигляд екрану реєстрації користувача створеного веб-додатку показано на рисунку 1.

Кінцевий вигляд головного екрану та початкового екрану з основним контентом додатку "Duty.IO" проілюстровано на рисунках 2 та 3.

Таблиця 1

Розрахунок та оцінка обсягу митних платежів та їх частка у вартості вмісту міжнародних поштових відправлень

Безмитний поріг (євро)	Ввізне мито (євро)	ПДВ (євро)	Обсяг митних платежів (євро)	Частка у вартості вмісту (%)
150 (чинне обмеження)	5	11	16	8
75 (чинна логіка розрахунків)	12,5	27,5	40	20
50 (чинна логіка розрахунків)	15	33	48	24
0 (всі розрахунки від нуля)	20	40	60	30

Джерело: побудовано авторами

Висновки. Пересилання, обробка та митні процедури з міжнародними поштовими та експрес-відправленнями відіграють важливу роль у сучасній e-commerce логістиці та онлайн-торгівлі, забезпечуючи

оперативне переміщення товарів із замовлень в інтернеті через кордони держав. Процедура переміщення міжнародних відправлень через митний кордон України чітко регулюється Митним кодексом України. Щоб забезпечити ефективність міжнародного поштового обміну, процеси митного оформлення повинні відбуватися максимально швидко та прозоро і у цьому контексті відповідальні обов'язки покладено на операторів поштового зв'язку, які виступають посередниками між відправниками, одержувачами та митними органами.

Розроблений у статті економіко-математичний інструментарій нарахування поштових митних платежів за кількома сценаріями дозволяє дослідити та оцінити вплив потенційних змін в законодавстві на сукупні надходження в державний бюджет України. Не складно зробити висновок, що ключовим показником моделі, яка враховує згадані зміни в законодавстві, є сукупна кількість посилок, котрі потенційно надійдуть із-за кордону, бо власне від цього буде залежати ефективність нововведення. На цей показник в кінцевому підсумку впливатимуть: ціни, які встановляться офлайн на аналогічні закордонним покупкам товари; рішення споживачів про доцільність і вигідність покупок, чи то іншими словами економічна поведінка спо-

Вітаємо на платформі Duty.IO

Створіть обліковий запис

Ім'я

Прізвище

Е-мейл

Пароль (від 6 до 16 символів)

Створити акаунт

Уже маєте акаунт? Увійти

Рис. 1. Вигляд екрану реєстрації користувача

▲ Duty.IO

Розраховуйте митні платежі

Надайте інформацію про товар а ми підрахуємо все для Вас.
Без облікового запису кількість розрахунків обмежена до 3

Опис товару

Вартість товару (євро)

Країна походження

ГС код товару (необов'язково)

Розрахувати митні платежі

ІСТОРИЯ РОЗРАХУНКІВ

ЯК РАХУЮТЬСЯ МИТНІ ПЛАТЕЖІ

Загальне податкове зобов'язання: 112€

→ Взуття, Італія
16 листопада 2024

112€

Рис. 2. Вигляд головного екрану "Duty.IO"

▲ Duty.IO

Розраховуйте митні платежі

Надайте інформацію про товар а ми підрахуємо все для Вас.
Без облікового запису кількість розрахунків обмежена до 3

Опис товару

Вартість товару (євро)

Країна походження

ГС код товару (необов'язково)

Розрахувати митні платежі

ІСТОРИЯ РОЗРАХУНКІВ

ЯК РАХУЮТЬСЯ МИТНІ ПЛАТЕЖІ

Як розраховуються митні платежі?

Товари вартістю менше ніж 150 євро митними платежами не обкладаються

Для розрахунку ввізного мита від вартості товару віднімаємо 150 євро, 10% з різниці й є ввізним митом

Щоб отримати ПДВ до різниці з попереднього кроку додаємо обсяг ввізного мита й рахуємо 20% від цієї суми

Рис. 3. Вигляд початкового екрану з основним контентом "Duty.IO"

живачів; простота адміністрування митно-податкових нововведень для відправників та одержувачів посилок.

Моделювання різних сценаріїв нарахування ПДВ та митних платежів в контексті вартості вкладення міжнародних поштових відправлень, на нашу думку, дозволяє знайти найкращий безмитний ліміт, який би з одного боку сприяв зростанню надходжень до бюджету, а з іншого – не став би надмірним тягарем для споживачів. Подальшим удосконаленням побудованої моделі може бути врахування кількості відмов отримувачів В2С міжнародних поштових відправлень від їх митного оформлення і сплати нарахованих платежів.

Розроблена авторами початкова базова версія веб-додатку «Duty.IO» спрямована на спрощення процедури розрахунків митних платежів. Додаток забезпечує зручність для користувачів, пропонуючи простий інтерфейс, зрозумілі форми та додаткові функції для роботи з розрахунками. Важливими його аспектами є виділення активних полів, перевірка коректності введених даних, автоматичний пошук країни походження товарів, а також наявність інтуїтивно зрозумілих кнопок для виконання дій. Особлива увага була приділена перевірці введених користувачем даних, що мінімізує ризик помилок, а також додає впевненості у коректності результатів.

Література:

1. Артюх О. В., Нікітіна О. О. Митний контроль в Україні. Сучасний стан та напрямки його вдосконалення. *Modern research in world science: proceedings of the 3rd International scientific and practical conference* (Lviv, 12–14 June 2022). Lviv. 2022. Рр. 1466–1469.
2. Без порога 150 євро: на посилки з іноземних маркетплейсів хочуть ввести податок. *Сайт Главред*. URL: https://www.ukr.net/news/details/economics/109055143.html?utm_source=share&utm_medium=mobile
3. Вдовина Г., Слатвінська М. Проблеми та перспективи здійснення митного контролю в Україні. *Науковий вісник Одеського національного економічного університету*. 2020. № 1–2 (274–275). С. 80–92. DOI: <https://doi.org/10.32680/2409-9260-2020-1-2-274-275-80-92>
4. Вучкан В. Проблеми та перспективи вдосконалення митного контролю та митного оформлення товарів. *Трансформація національної моделі фінансово-кредитних відносин: виклики глобалізації та реальні аспекти*: збірн. матеріалів VIII всеукр. наук.-практ. конф. (м. Ужгород, 1 груд. 2023 р.). Ужгород: УжНУ, 2023. С. 270–272.
5. Держава прагне оподатковувати посилки з Aliexpress і Temu. Що це змінить? *Економічна правда*. URL: <https://www.epravda.com.ua/publications/2024/09/13/719273/>
6. Коломієць Г. Б., Волковський Є. І., Пислиця А. В. Ефективність митного посередництва: сучасні виклики та перспективи розвитку. *Економіка та суспільство*. 2024. Випуск № 65. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-65-63>
7. Митний кодекс України від 13.03.2012. *Відомості Верховної Ради України*. 2012. № 44–45, № 46–47, № 48, ст. 552. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4495-17#n316>
8. Новий податок на посилки з-за кордону: експерт пояснює головні зміни. *24 Канал*. URL: https://search.app/?link=https://24tv.ua/business/noviy-podatok-mizhnarodni-posilki-shho-zminitsya-poyasnennya_n2734600
9. Особливості переміщення (пересилання) товарів у міжнародних поштових та експрес-відправленнях. *Державна митна служба*. URL: <https://customs.gov.ua/en/mitnitsia-i-poshta>
10. Поляк-Свергун М. М. Митний контроль. Проблеми забезпечення. *Сучасні аспекти модернізації науки: стан, проблеми, тенденції розвитку*: матеріали XLV Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Олександрополіс (Греція), 07 черв. 2024 р.). Олександрополіс, 2024. С. 385–387. DOI: <https://doi.org/10.52058/45>
11. Про внесення змін до Митного кодексу України щодо оподаткування митними платежами товарів, що переміщуються (пересилаються) у міжнародних поштових відправленнях, міжнародних експрес-відправленнях, та порядку їх декларування: Закон України від 25.01.2022 № 1999-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1999-20#Text>
12. Рац О. М., Алфімова А. С. Сучасні підходи країн ЄС до здійснення управління митними ризиками та їхнє впровадження у митну діяльність України. *Науково-виробничий журнал «Бізнес-навігатор»*. 2024. Випуск 4 (77). С. 57–62. DOI: <https://doi.org/10.32782/business-navigator.77-11>
13. Сличко С. В. Удосконалення митних формальностей щодо товарів в міжнародних поштових та експрес відправленнях. *Публічне право*. 2022. №3 (47). С. 17–24. DOI: <https://doi.org/10.32782/2306-9082/2022-47-3>
14. Стало відомо, хто може виграти від запровадження “податку на посилки”. Сайт РБК-Україна. URL: <https://www.rbc.ua/ukr/news/stalo-vidomo-hto-mozhe-vigrati-vid-zaprovadzhennya-1737979028.html>
15. Степаненко С. В. Напрями удосконалення митного контролю та переміщення товарів через митний кордон України. *Актуальні проблеми політики*. 2023. Вип. 71. С. 49–54. DOI: <https://doi.org/10.32782/app.v71.2023.7>
16. Табака І. Особливості автоматизації системи управління митними платежами розвинених країн. *Актуальні питання фінансової теорії та практики*: збірн. матеріалів X наук. конф. студентів та молодих вчених (м. Тернопіль, 26 квіт. 2023 р.). Тернопіль: ЗУНУ, 2023. С. 208–212.

References:

1. Artyukh O. V., Nikitina O. O. (2022) Mytnyi kontrol v Ukraini. Suchasnyi stan ta napryamy johо vdoskonalennia [Customs control in Ukraine. Current state and directions of its improvement]. *Modern research in world science: proceedings of the 3rd International scientific and practical conference* (Lviv, 12–14 June 2022), Lviv, pp. 1466–1469.
2. Bez poroha 150 yevro: na posylyky z inozemnykh marketplejsiv khochut vvesty podatok [No threshold of 150 euros: a tax is proposed for parcels from foreign marketplaces]. Available at: https://www.ukr.net/news/details/economics/109055143.html?utm_source=share&utm_medium=mobile
3. Vdovina H., Slatvynska M. (2020) Problemy ta perspektyvy zdiysnennia mytnogo kontroliu v Ukraini [Problems and prospects of customs control implementation in Ukraine]. *Naukovyi visnyk Odeskoho natsionalnoho ekonomichnoho universytetu*, no. 1–2 (274–275), pp. 80–92. DOI: <https://doi.org/10.32680/2409-9260-2020-1-2-274-275-80-92>
4. Vuchkan V. (2023) Problemy ta perspektyvy vdoskonalennia mytnogo kontroliu ta mytnogo oformlennia tovariv [Problems and prospects of improving customs control and customs clearance of goods]. *Transformation of the national model of financial and credit relations: challenges of globalization and real aspects*: materials of the VIII all-Ukrainian scientific and practical conference (Uzhgorod, Dec. 1, 2023), pp. 270–272.

5. Derzhava prahne opodatkovuvaty posylyky z Aliexpress i Temu. Shcho tse zminyt? [The state aims to tax parcels from Aliexpress and Temu. What will this change?]. Available at: <https://www.epravda.com.ua/publications/2024/09/13/>
6. Kolomiyets H. B., Volkovskiy Y. I., Pyslytsia A. V. (2024) Efektyvnist mytnogo poserednytstva: suchasni vyklyky ta perspektyvy rozvytku [Effectiveness of customs brokerage: current challenges and development prospects]. *Ekonomika ta suspilstvo*, issue 65. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-65-63>
7. Mytnyi kodeks Ukrainy vid 13.03.2012 [Customs code of Ukraine of March 13, 2012]. Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy, no. 44–45, no. 46–47, no. 48, article 552. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4495-17#n316>
8. Novyi podatok na posylyky z-za kordonu: eksperty pojasnyly holovni zminy [New tax on parcels from abroad: experts explained the main changes]. Available at: https://search.app/?link=https://24tv.ua/business/noviy-podatok-mizhnarodni-posilki-shho-zminitsya-poyasnennya_n2734600
9. Osoblyvosti peremishchennia (peresylannia) tovariv u mizhnarodnykh poshtovykh ta ekspres-vidpravlenniakh [Features of goods movement (shipping) in international postal and express shipments]. Available at: <https://customs.gov.ua/en/mitnitsia-i-poshta>
10. Poliakh-Sverhun M. M. (2024) Mytnyi kontrol. Problemy zabezpechennia [Customs control. Problems of provision]. *Modern aspects of science modernization: state, problems, development trends*: materials of the XLV International scientific and practical conference (Alexandroupolis, Greece, June 7, 2024), pp. 385–387. DOI: <https://doi.org/10.52058/45>
11. Pro vnesennia zmin do Mytnogo kodeksu Ukrainy shchodo opodatkovannia mytnymy platyzhamy tovariv, shcho peremishchuiutsia (peresylaiutsia) u mizhnarodnykh poshtovykh vidpravlenniakh, mizhnarodnykh ekspres-vidpravlenniakh, ta poriadku yikh deklaruvannia: Zakon Ukrainy vid 25.01.2022 № 1999-IX [On amendments to the Customs Code of Ukraine regarding the taxation of customs duties on goods moved (shipped) in international postal shipments, international express shipments, and their declaration procedure: Law of Ukraine No. 1999-IX of January 25, 2022]. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1999-20#Text>
12. Rats O. M., Alfimova A. S. (2024) Suchasni pidkhody krain YES do zdiisnennia upravlinnia mytnymy ryzykamy ta yikhne vprovadzhennia u mytnu diyalnist Ukrainy [Modern approaches of EU countries to customs risk management and their implementation in Ukraine's customs activity]. *Naukovo-vyrobnychi zhurnal «Biznes-nahivator»*, issue 4 (77), pp. 57–62. DOI: <https://doi.org/10.32782/business-navigator.77-11>
13. Slychko S. V. (2022) Udoskonalennia mytnykh formalitishchiv shchodo tovariv u mizhnarodnykh poshtovykh ta ekspres-vidpravlenniakh [Improvement of customs formalities for goods in international postal and express shipments]. *Publichne pravo*, no. 3 (47), pp. 17–24. DOI: <https://doi.org/10.32782/2306-9082/2022-47-3>
14. Stalo vidomo, khto mozhe vyhraty vid zaprovadzhennia “podatku na posylyky” [It became known who can win from the implementation of the “parcel tax”]. Available at: <https://www.rbc.ua/ukr/news/stalo-vidomo-hto-mozhe-vigrati-vid-zaprovadzhennya-1737979028.html>
15. Stepanenko S. V. (2023) Napriamy udoskonalennia mytnogo kontroliu ta peremishchennia tovariv cherez mytnyi kordon Ukrainy [Directions for improving of customs control and goods movement across the border of Ukraine]. *Aktualni problemy polityky*, issue 71, pp. 49–54. DOI: <https://doi.org/10.32782/app.v71.2023.7>
16. Tabaka I. (2023) Osoblyvosti avtomatyzatsii systemy upravlinnia mytnymy platyzhamy rozvynenykh krain [Features of automation of the customs payment management system in developed countries]. *Aktualni pytannia finansovoi teoryi ta praktyky: zbirnyk materialiv X nauk. konf. studentiv ta molodykh vchenykh* (Ternopil, April 26, 2023), pp. 208–212.

Стаття надійшла до редакції 03.03.2025

Стаття опублікована 15.04.2025